

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

#MaahanmuuttajienKoulutuspolut

Vapaa sivistystyö/ Työryhmätyöskentely

Maahanmuuttajien koulutuspolut: lukutaitokoulutus
Arviointiasiantuntijat Kirsi Mustonen & Hanna Väätäinen / KARVI

Fokusryhmätilaisuuudet yksi arvioinnin kolmesta aineistonkeruumuodosta

Maahanmuuttajien koulutuspolkujen arviointaineisto muodostuu

- koulutuksen järjestäjille (vst/n=67) ja opettajille (vst/n=63) kohdennetusta kyselystä
- kyselyaineiston pohjalta laadituista arvioinnin alustavista johtopäätöksistä, joista keskustellaan fokusryhmätilaisuuksissa (Hki, Turku, Kuopio, Oulu) ja webinaareissa yhdessä osallistujien kanssa
- opiskelijahaastatteluista.

 tavoitteena kerätä tietoa päätöksenteon tueksi

Työskentelyn teemat

1.

Lukutaitokoulutukselle
asetettujen tavoitteiden
saavuttaminen

2.

Opetus- ja
ohjaushenkilöstön
osaaminen ja
henkilöstömäärän riittävyys

3.

Yhteistyö koulutuspolkujen
sujuvuuden edistämiseksi

Ryhmätyöskentelyn eteneminen

1

Johtopäätösten ja kysymysten esittely (5 min)

Värikoodi 1
VIHREÄ

2

Kirjoita post-it-lapulle päällimmäiset ajatuksesi (5 min)

3

Keskustelkaa kysymyksistä ryhmässä (10 min)

Värikoodi 2
ORANSSI

4

Kirjatkaa 1-2 kultajyvää post-it-lapuille (5 min)

5

Kertokaa kultajyvistä muille (10 min)

Lukutaitokoulutuksen järjestämisen vahvuuksia

❖ Joustavuus, toiminnallisuus ja monipuolisuus koulutuksen toteutuksessa

- Käytössä myös järjestäjän muita resursseja, esim. muu kurssivalikoima
- Monialaisuus ja monipuolisuus
- Opetuksen eriyttämisen mahdollisuudet
- Ohjaus ja muu tuki
- Opiskelijoiden verkostoitumismahdollisuudet
- Joustavien koulutuspolkujen mahdollisuus

❖ Monipuoliset yhteistyön muodot

- Yhteistyöorganisaatiot ja -verkotot
- 3. sektori

❖ Osaava henkilöstö ja oppilaitoksen sisäinen yhteistyö

- Pätevät opettajat (mm. S2)
- Toimiva yhteistyö oppilaitoksen sisällä

❖ Organisatoriset seikat

- Oppilaitoksen koko (suuruuden ja pienuuden edut)
- Tilaratkaisut
- Järjestäjän kyky reagoida nopeasti uusiin koulutustarpeisiin

Lukutaitokoulutuksen järjestämisen haasteita

❖ Opiskelijaryhmiin ja opiskelijoihin liittyvät haasteet

- Opiskelijaryhmän heterogeenisyys (esim. isot tasoerot, opiskelumotivaatio)
- Haaste vastata opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin

❖ Resurssien puute / rahoituksen ongelmat

- Rahoituksen riittämättömyys
- Heijastuminen esim. opetus- ja ohjaustuntimääriin ja koulutuksen kestoon

❖ Toiminnan jatkuvuuden vaikea ennakoitavuus, epävarmuus tulevasta

- Vaikutuksia mm. toiminnan pitkäjänteiseen suunnitteluun, osaavan henkilöstön rekrytointiin ja sitouttamiseen

❖ Muita haasteita

- Oppilaitoksen sijainti
- Infraan liittyvät haasteet (esim. tilat, välineet, materiaali)
- Yhteistyö viranomaisten kanssa koulutukseen liittyvissä asioissa

1. Lukutaitokoulutukselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Opettajien mukaan opiskelijat eivät saavuta lukutaitokoulutuksen aikana sellaisia valmiuksia, jotka mahdollistaisivat jatko-opinnot

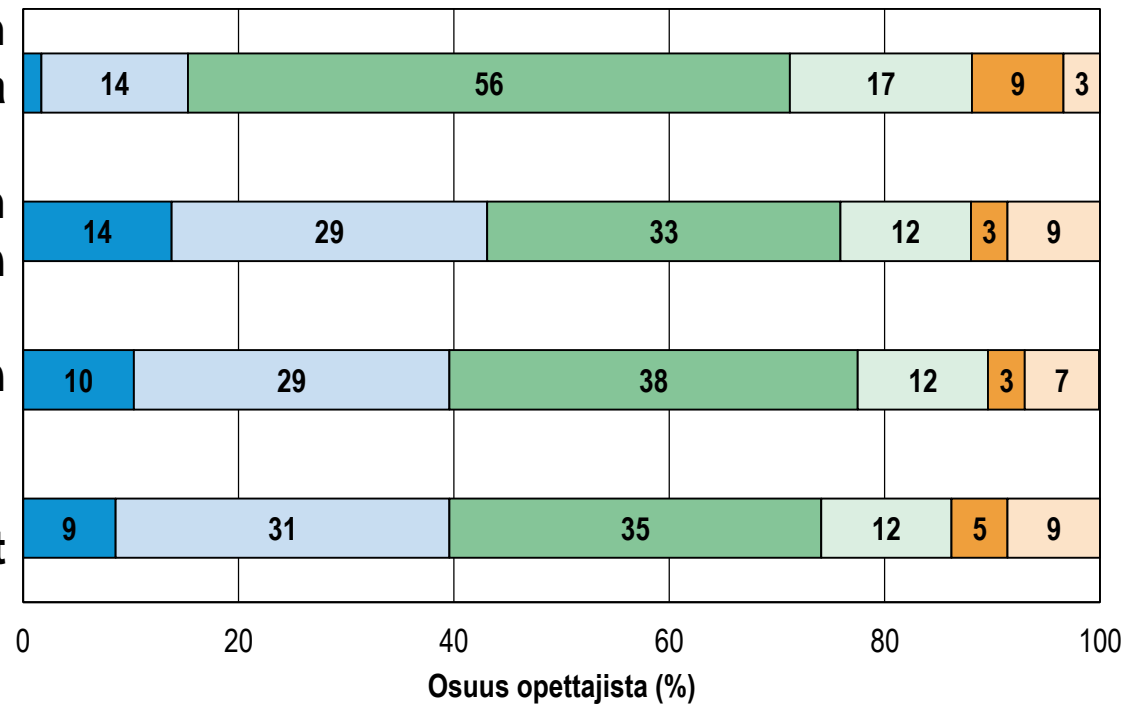
1. Keskimäärin opiskelijani saavuttavat riittävän suomen kielen tason selvitäkseen arjessa

2. Keskimäärin opiskelijani saavuttavat riittävän a) suomen kielen tason

b) osaamisen

c) opiskeluvälmiudet

...voidakseen jatkaa opintojaan esimerkiksi aikuisten perusopetuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa.

■ Harvoin ■ Melko harvoin ■ Melko usein ■ Usein ■ Aina ■ En osaa sanoa

Kysymykset / teema1

1.1 Mitä selittäviä tekijöitä tilanteen taustalla mielestänne on?

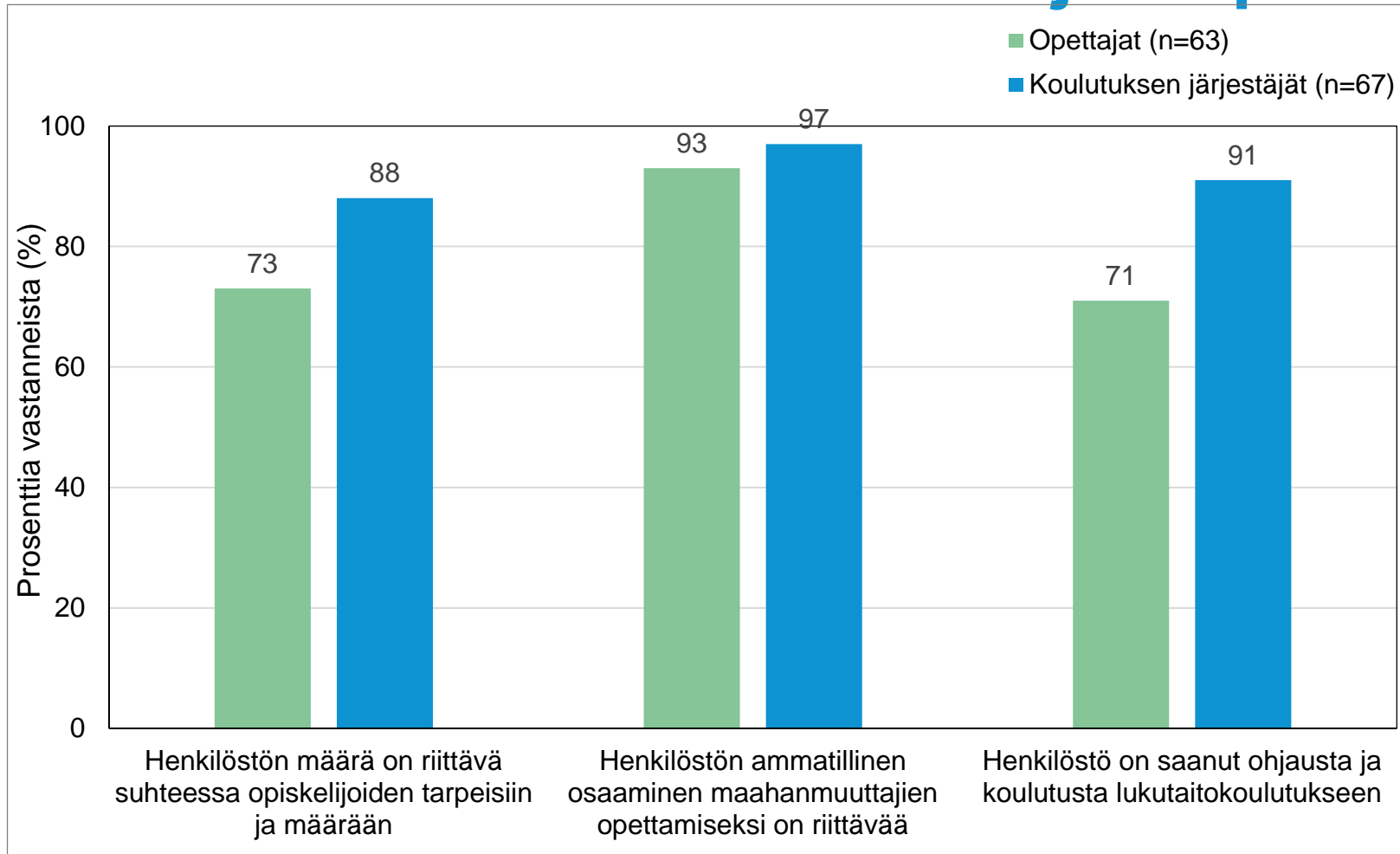
1.2 Mitä tulisi tehdä, jotta opiskelijat saavuttaisivat lukutaitokoulutukselle asetetut tavoitteet nykyistä paremmin?

2. Opetus- ja ohjaushenkilöstön osaaminen ja määrän riittävyys

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

”Lukutaitokoulutuksen henkilöstön määrä ja osaaminen riittävällä tasolla maahanmuuttajien opettamiseksi”

Avovastauksissa noin viidennes opettajista kaipasi täydennyskoulutusta liittyen:

- ohjaukseen ja pedagogiseen osaamiseen
- koulutuksen sisältöihin ja menetelmiin (eriyttäminen ja digitaidot)
- osaamisen tunnistamiseen ja arviointiin

Kysymykset / teema2

2.1 Mitkä tekijät tukisivat henkilöstön osaamisen kehittämistä?

2.2 Miten henkilöstörakennetta tulisi kehittää, jotta se tukisi opettajien työtä ja opiskelijoiden osaamisen kehittymistä?

3. Yhteistyö koulutuspolkujen sujuvuuden edistämiseksi

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Yhteistyö mielletään toimivaksi, mutta yhteistyön määrässä on suurta vaihtelua

Koulutuksen järjestäjien mukaan...

- yhteistyö on toimivinta TE-toimistojen, kuntien ja muiden vapaan sivistystyön toimijoiden kanssa (n. 80 %).
- erityisesti yhteistyötä ammatillisen koulutuksen kanssa tulisi kehittää (10 %)

Opettajien mukaan...

- eniten tehdään yhteistyötä TE-toimiston kanssa ja se on toimivaa (73 %)
- myös eniten kehitettävää on yhteistyössä TE-toimiston kanssa (20%) (tiedonkulun ongelmat mm. alkukartoituksen osalta)
- Yhteistyö on monipuolista niillä, joilla sitä on, mutta toisaalta on paljon oppilaitoksia, joiden opettajat kokevat, ettei vakiintuneita toimintamalleja ole lainkaan.

Kysymykset / teema3

3.1 Mitkä tekijät estävät yhteistyötä, joka tukisi koulutuspolkujen sujuvuutta?

3.2 Kerro konkreettisia yhteistyön tapoja, jotka edistävät koulutuspolkujen sujuvuutta?

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Kiitos!

#MaahanmuuttajienKoulutuspolut